

MA Addysg (Cymru) Llawlyfr Traethawd Hir

**Fersiwn 4:
Tachwedd 2024 – Medi 2025**

Llawlyfr Traethawd Hir

Cynnwys	1
Cyflwyniad i'r Modiwl	2
Sut fydd y modiwl yn cael ei gyflwyno?	3
Dyrannu'r goruchwylwyr	4
Cynllunio eich pedwar cyfarfod goruchwyllo	4
Rolau a chyfrifoldebau	5
Asesu a Chyflwyno	6
Cymeradwyaeth Foesegol	6
Adborth Ffurfiannol	6
Cyflwyniad	7
Ailasesu'r traethawd hir	7
Uniondeb academiaidd	7
Lledaenu canfyddiadau ymchwil	8
Darllen Dangosol	9
Darllen Hanfodol	9
Darllen a Argymhellir	9
Atodiad 1: Rhestr wirio hunanwerthuso	10
Atodiad 2: Fformat a strwythur traethawd hir	12
Atodiad 3: Canllawiau adborth ffurfiannol	13
Atodiad 4: Gwiriad terfynol 'cyffyrddiad ysgafn'	14
Atodiad 5: Cyfarwyddyd asesu ('rubric')	15

Cyflwyniad i'r Modiwl

Mae'r modiwl traethawd hir wedi'i gynllunio i'ch cefnogi i ymgymryd â darn o ymchwil neu ymholiad ar raddfa fach sy'n gysylltiedig â'ch ymarfer addysgol. Mae'n adeiladu ar y modiwl Sgiliau Ymchwil ac Ymholiad Uwch, lle buoch yn archwilio dulliau ymchwil addysg, ac yn rhoi cyfle i chi roi eich sgiliau a'ch gwybodaeth ar waith. Mae'r llawlyfr hwn yn darparu cyngor ar sut i gyflawni eich prosiect a hefyd yn esbonio'r hyn y gallwch ei ddisgwyl gan oruchwyliwr eich traethawd hir.

Nod y modiwl hwn yw eich cefnogi i:

1. Gynllunio a chynnal darn bach o ymchwil/ymholiad ar raddfa fach sy'n berthnasol i'ch ymarfer addysgol.
2. Ymgysylltu'n feirniadol ac yn foesegol â phrosesau dylunio ymchwil a chasglu data.
3. Arfarnu'n feirniadol fethodolegau ymchwil cyfoes a dulliau ymholi o fewn y gwyddorau cymdeithasol.
4. Ymgymryd â darn o ymchwiliad empirig yn annibynnol.
5. Gyflwyno eich ymchwil mewn gwahanol ffurfiau ac i wahanol gynulleidfaoedd.
6. Mireinio eich sgiliau ymchwil fel y gallwch ymchwilio'n annibynnol ac arwain eraill drwy broses ymchwilio/ymchwilio.

Erbyn diwedd y modiwl, dylech allu:

1. Nodi mater neu gwestiwn sy'n addas ar gyfer darn bach o ymchwil/ymholiad ar raddfa fach a llunio cwestiwn / neu gwestiynau ymchwil addas.
2. Cynnal adolygiad beirniadol o'r llenyddiaeth sy'n berthnasol i ffocws penodol ymchwil/ymholiad.
3. Mynegu fethodoleg ymchwil/ymholi briodol o fewn dyluniad eich astudiaeth.
4. Ymgymryd â chynllunio ymchwil yn briodol fel ei fod yn cyd-fynd â chanllawiau moesegol BERA.
5. Cynllunio, gweithredu a chyflwyno darn bach o ymchwil/ymholiad.
6. Myfyrio'n feirniadol ar eich profiad o gynnal prosiect ymchwil/ymholi.
7. Lledaenu eich ymchwil mewn ffordd sy'n berthnasol ac yn hygyrch i wahanol gynulleidfaoedd.

Defnyddio eich Cynnig Ymchwil SYYU i lywio'ch traethawd hir

Roedd ysgrifennu eich cynnig ymchwil ar gyfer y modiwl SYYU yn rhoi cyfle i chi archwilio syniad prosiect a chael adborth. Gallwch ddefnyddio'r cynnig fel sail ar gyfer eich traethawd hir ond byddwch yn ymwybodol y dylech osgoi hunan-lên-ladrad o'r cynnig ymchwil yn eich ysgrifennu yn y pen draw.

Ychydig bwyntiau i'w hystyried:

- Gall eich cwestiynau ymchwil gael eu trosglwyddo o'r cynnig i'r traethawd hir.
- Gallwch ddefnyddio adrannau'r cynnig fel fframwaith ond eu hail-eirio yng ngoleuni adborth a sut yr hoffech ddatblygu eich syniadau yn y traethawd hir.
- Mae'n iawn defnyddio'r un cyfeiriadau a gefnogodd eich cynnig ymchwil ond byddwch yn barod i addasu a datblygu'r drafodaeth yn y traethawd hir.

Sut fydd y modiwl yn cael ei gyflwyno?

Mae'r modiwl yn rhedeg dros **1 flwyddyn academiaidd** ac yn cael ei gyflwyno mewn modd cyfunol.

Byddwch yn cael goruchwylwr i'ch cefnogi gyda'ch prosiect ymchwil.

Bydd y rhan fwyaf o'ch amser yn cael ei dreulio **yn gweithio'n annibynnol** ar eich ymchwil. **Dyrannwyd pedair (4) awr** ar gyfer goruchwyliaeth ac mae'n bwysig eich bod yn defnyddio'r amser hwn yn ddoeth.

Yn ogystal, bydd y sesiynau galw heibio dewisol canlynol ar gael i gefnogi eich cynnydd.

Sesiwn Traethawd Hir 16:30 – 17:30	Pwnc Sesiwn Traethawd Hir
14.11.24	Briffio croeso a moeseg (SAU penodol)
04.12.24	Methodoleg
16.01.25	Tynnu'r adolygiad llenyddiaeth at ei gilydd
05.02.25	Dadansoddi data ansoddol
06.03.25	Dadansoddi data meintiol
29.04.25	Cyflwyno canfyddiadau
20.05.25	Datblygu casgliadau ac argymhellion
18.06.25	Ysgrifennu
25.09.25	Cyflwyniad (trwy'ch sefydliad lleol)

Dyrannu'r goruchwylwyr

Bydd cydlynedd y modiwl o'ch Sefydliad Addysg Uwch yn dyrannu goruchwylwyr yn seiliedig ar y meini prawf canlynol:

1. Arbenigedd goruchwylwr (pwnc a/neu ddull methodolegol).
2. Gofyniad i fyfyrwyr AAY ac Arweinyddiaeth fod yn gweithio ar bynciau sy'n gysylltiedig â'u llwybr a ddewiswyd.
3. Gofyniad, yn ôl yr angen, ar gyfer goruchwyliaeth cyfrwng Cymraeg.

Cynllunio eich cyfarfodydd goruchwyllo

Mae'n bwysig eich bod yn gweithio gyda'ch goruchwylwr i greu amserlen waith ar gyfer eich traethawd hir gan gynnwys cyfarfodydd goruchwyllo. Dylai hyn gynnwys cyfle i drafod un bennod ddrafft (gweler 'Adborth Ffurfiannol' ar dudalen 6). Gweler hefyd Atodiad 3.

Pynciau i'w trafod mewn cyfarfodydd goruchwyllo;

- Moeseg
- Cynllunio eich ymchwil a strwythuro eich traethawd hir
- Sefydlu eich cwestiwn/cwestiynau ymchwil
- Adolygiad llenyddiaeth
- Methodoleg
- Casglu data
- Dadansoddiad data
- Adborth ar benodau draft
- Lledaenu eich ymchwil

Rolau a Chyfrifoldebau

Dylid ystyried y berthynas rhwng goruchwyliwr a myfyriwr fel partneriaeth a dylid nodi rolau/cyfrifoldebau cymharol y goruchwyliwr a'r myfyriwr. Yn gyffredinol, dylai goruchwylwyr weithredu fel tywysydd, mentor a ffrind beirniadol i'r myfyriwr a chymryd diddordeb proffesiynol brwd yng ngwaith y myfyriwr.

Rolau a Chyfrifoldebau	Goruchwyliwr	Myfyriwr
Trafod materion cynnwys/sylweddol a gwiriadau o'r amserlen y cytunwyd arni ar gyfer y traethawd hir	✓	✓
Deall mai rôl y goruchwyliwr yw arwain a chefnogi myfyriwr a bod y prif gyfrifoldeb o ran llwyddiant neu fethiant y gwaith a gyflwynir yn y pen draw yn eistedd gyda phob myfyriwr	✓	✓
Cadw cofnod o gyfarfodydd a chymau gweithredu y cytunwyd arnynt	✓	✓
Trafod unrhyw bryderon am y broses oruchwylio	✓	✓
Sicrhau bod unrhyw broblemau moesegol neu weithdrefnol sy'n gysylltiedig â'r ymchwil yn cael eu trafod	✓	✓
Cychwyn cyswllt cynnar	✓	✓
Sicrhau bod digon o amser yn cael ei neilltuo i oruchwylio myfyrwyr	✓	
Sicrhau bod myfyrwyr yn ymwybodol o'r rheoliadau a'r gofynion MA mewn perthynas â phob agwedd ar y traethawd hir	✓	✓
Sicrhau bod myfyrwyr yn ymwybodol o'r meini prawf ar gyfer asesu traethodau hir	✓	✓
Tywys y myfyriwr ar gamau allweddol dylunio cynnig ymchwil, gwaith maes ac ysgrifennu traethawd hir	✓	
Trafod unrhyw bryderon am gynnydd y myfyriwr gyda'r myfyriwr	✓	
Sicrhau bod y traethawd estynedig yn cael ei gyflwyno'n gywir		✓
Sicrhau bod digon o amser yn cael ei neilltuo ar gyfer y traethawd hir	✓	✓
Trafodwch eu disgwyliadau mewn perthynas â goruchwyliaeth traethawd hir a'r math o arweiniad y teimlant fydd fwyaf defnyddiol		✓
Bod yn barod i dderbyn cyngor a thrafodaethau beirniadol gyda'r goruchwyliwr		✓
Cymryd cyfrifoldeb am hunanwerthuso'r gwaith yn barhaus		✓
Rhoi gwybod i'r goruchwyliwr os nad yw'n gallu bwrw ymlaen â'i draethawd hir am gyfnod estynedig		✓
Cydymffurfio â rheoliadau a gofynion MA mewn perthynas â phob agwedd ar y traethawd hir		✓

Asesu a chyflwyno

Mae'r modiwl yn rhedeg dros 3 thymor, a'r dyddiad cyflwyno yw **25ain o Fedi 2025**. Hyd y traethawd hir yw 15,000 o eiriau a dylid ei strwythuro yn y fformat canlynol:

Adran	Pagination	Cyfrif geiriau (approx.)
Tudalen Deitl	N/A	Amherthnasol
Datganiad	Rhifolion Rhufeinig yn cychwyn o dudalen II (e.e., II, III, IV, V)	
Cydnabyddiaethau		
Crynodeb (Abstract)		
Tabl Cynnwys		
Rhestr Ffigurau a Thablau		
Rhestr Atodiadau		
Rhestr Talfyriadau		
Cyflwyniad	Rhifolion Arabeg (ee, 1, 2, 3, 4)	1,200 o eiriau
Adolygiad llenyddiaeth		4,500 o eiriau
Methodoleg		2,250 o eiriau
Trafodaeth dadansoddol y canlyniadau (Gellir ei rannu'n ganlyniadau ac yna trafodaeth)		5,250 o eiriau
Casgliad		1,200 o eiriau
Myfyrdod Beirniadol		600 o eiriau
Cyfeirnodau		Amherthnasol
Atodiadau		

Cymeradwyaeth Foesegol

Cyn y gallwch wneud unrhyw gasglu data, rhaid i'ch prosiect gael cymeradwyaeth foesegol gan eich Sefydliad Addysg Uwch. Archwiliwyd pwysigrwydd hyn yn y modiwl Sgiliau Ymchwil ac Ymholiad Uwch. Gwnewch yn siŵr eich bod yn gyfarwydd â chanllawiau moesegol BERA [Ethical Guidelines for Educational Research, fifth edition \(2024\) | BERA](#) a gofynion eich prifysgol. Dylid cynnwys templed y ffurflen foeseg a'r ffurflen ganiatâd yn atodiadau eich traethawd hir.

Adborth Ffurfiannol

Bydd eich goruchwyliwr yn rhoi adborth ffurfiannol i chi ar un bennod o'ch traethawd hir. Rhaid cyflwyno gwaith mewn da bryd i oruchwylwyr ddarllen y bennod ac i chi gael digon o amser i ddatblygu'r bennod ymhellach yng ngoleuni sylwadau eich goruchwyliwr. Gweler Atodiad 3 am arweiniad.

Rydych hefyd yn rhan o gymuned broffesiynol o ymchwilwyr sydd i gyd yn gwneud traethawd hir a gallwch ddefnyddio'r cyfle hwn i rannu eich gwaith gyda nhw hefyd. Unwaith y bydd yr holl gynigion ymchwil wedi'u cwblhau, bydd gennych fynediad at restr o'r holl brosiectau sy'n cael eu cyflawni fesul pwnc a dull ymchwil. Defnyddiwch y rhestr hon fel cyfle i gysylltu ag ymchwilwyr eraill ar y cwrs.

Cyflwyniad

Mae'r modiwl yn rhedeg dros 3 chyfnod addysgu rhwng Tachwedd 2024 a Medi 2025. Dylid cyflwyno'r fersiwn derfynol o'r traethawd hir ar 25ain o Fedi, 2025. Bydd y traethawd hir yn cael ei gyflwyno trwy Turnitin ar VLE eich Prifysgol.

Bydd eich goruchwyliwr yn gallu cwblhau gwiriad ysgafn o'ch traethawd hir cyn ei gyflwyno, ond rhaid i chi ganiatáu digon o amser ar gyfer hyn, dim llai na 4 wythnos. Gweler Atodiad 4 ar gyfer y rhestr wirio y byddant yn ei defnyddio.

Ailasesu'r traethawd hir

Gall ymgeisydd sy'n methu yn yr ymgais gyntaf i fodloni'r Bwrdd Arholwyr wrth asesu'r traethawd hir ailgyflwyno yn ôl disgrisiwn y Bwrdd Arholwyr. Codir tâl o £124 am hyn.

Uniondeb academiaidd

Mae uniondeb academiaidd yn ddisgwyliad sylfaenol o'ch traethawd hir a gellir ei ddiffinio fel "y disgwyliad bod athrawon, myfyrwyr, ymchwilwyr a phob aelod o'r gymuned academiaidd yn gweithredu gyda gonestrwydd, ymddiriedaeth, tegwch, parch a chyfrifoldeb" gyda dysgu ac asesu addysgu (TEQSA, 2023). I'r gwrthwyneb, mae anonestrwydd academiaidd yn cynnwys "ystod o ymddygiadau sy'n cynnwys torri rheolau academiaidd er budd personol, llên-ladrad o'r fath, gorwedd a ffugio" (TEQSA, 2023).

Gellir diffinio llên-ladrad fel defnyddio geiriau neu syniadau person arall heb gydnabod a'u cyflwyno i'w hasesu fel pe baent yn waith eich hun; er enghraifft, drwy gopïo, cyfieithu o un iaith i un arall, neu aralleirio heb ei gydnabod.

Mae enghreifftiau o lôn-ladrad yn cynnwys:

- defnyddio unrhyw ddyfyniad(au) o waith cyhoeddedig neu heb ei gyhoeddi gan bersonau eraill, p'un a ydynt wedi'u cyhoeddi mewn gwerslyfrau, erthyglau, y rhynggrwyd, neu mewn unrhyw fformat arall, lle nad yw'r dyfyniadau wedi'u nodi'n glir felly trwy gael eu rhoi mewn dyfynodau a'u cydnabod;
- defnydd heb ei gydnabod o eiriau neu syniadau person arall sydd wedi cael eu newid neu eu aralleirio ychydig i'w gwneud i edrych yn wahanol i'r gwreiddiol;
- crynhoi syniadau, barnau, diagramau, ffigurau, neu raglenni cyfrifiadurol person arall heb gyfeirio at y person hwnnw yn y testun a'r ffynhonnell yn y rhestr gyfeirio;
- defnyddio gwasanaethau banciau traethodau a/neu unrhyw asiantaethau eraill;
- defnyddio deunydd nas cydnabyddir a lawrlwythwyd o'r rhynggrwyd;
- aildefnyddio deunydd eich hun;
- rhestru ffynonellau yn y rhestr gyfeiriadau sydd heb eu darllen;
- defnyddio testun a gynhyrchir gan DdA (AI) heb briodoli na chydabod.

Gellir diffinio **cydgynllwynio** fel pan fydd gwaith sydd wedi'i wneud gan neu gydag eraill yn cael ei gyflwyno fel gwaith un person yn unig. Mae hyn hefyd yn berthnasol pan fydd gwaith un ymgeisydd yn cael ei gyflwyno yn enw un arall. Lle gwneir hyn gyda gwybodaeth yr awdur gwreiddiol, gellir ystyried bod y ddau berson ar fai.

Mae **ffugio data** yn digwydd pan fydd person yn gwneud honiadau ffug ei fod wedi cynnal arbrofion, arsylwadau, cyfweiliadau neu fathau eraill o gasglu a dadansoddi data, neu ymddwyn yn anonest mewn unrhyw ffordd arall.

Cael mynediad at adnoddau'r Llyfrgell

Bydd y brifysgol lle rydych wedi cofrestru yn rhoi mynediad i chi i'w hadnoddau penodol.

Mae pob prifysgol yn darparu mynediad i nifer o ffynonellau cyfeirio, cronfeydd data a chyfnodolion electronig. Mae'r cronfeydd data yn darparu gwybodaeth lyfryddol ac erthyglau cyfnodolion testun llawn, papurau cynadleddau, llyfrau a llenyddiaeth arall a gyhoeddir mewn meysydd pwnc penodol. Gellir cyrchu'r gwasanaethau hyn trwy VLE eich SAU.

Adnoddau ychwanegol

- 1) Strwythur Hunanwerthuso (Atodiad 1)
- 2) Strwythur traethawd hir (Atodiad 2)
- 3) Canllawiau adborth ffurfiannol (Atodiad 3)
- 4) Rhestr wirio 'cyffyrddiad ysgafn' (Atodiad 4)

Lledaenu Canfyddiadau Ymchwil

Gofyniad i bob myfyriwr, fel rhan o'r broses gynllunio ar gyfer eich traethawd hir, yw eich bod yn myfyrio ar sut yr hoffech ledaenu canfyddiadau eich ymchwil – ac i nodi phwy rydych chi'n meddwl y gallai cynulleidfya briodol ar gyfer hyn fod (CD7). Gallai'r gweithgaredd hwn fod yn eithaf cymedrol o ran maint – fodd bynnag, gyda rhagwelediad a chynllunio ynghylch eich dewis o bwnc a sut mae'n mynd i'r afael â phroblem gyffredin yn y maes a/neu fwch yn y llenyddiaeth, efallai y gwelwch fod gan eich gwaith y potensial i gael effaith mewn ffordd fwy arwyddocaol ar theori, polisi neu ymarfer yn eich maes gwaith. Dylid cynnwys y gweithgaredd lledaenu yn atodiad y traethawd hir ar ffurf cynllun, cyswllt PwerBwynt, neu ddolen i fideo ohonoch yn cyflwyno'r sleidiau.

Efallai y gofynnir i chi gyflwyno eich traethawd hir yng nghynhadledd myfyrwyr MA, a bydd hyn yn cynnig un posibilrwydd i chi o ran llwyfan i ledaenu canfyddiadau eich ymchwil.

Darllen Dangosol

Darllen Hanfodol

Lune, H. & Berg, B.L. (2016) *Qualitative research methods for the social sciences*. London: Pearson Higher Ed

Thomas, G. (2023) *How to do your research project (4th Ed)*. London: SAGE Publications Ltd

Darllen a Argymhellir

Braun, V. & Clarke, V. (2022) *Thematic Analysis: A Practical Guide*, London: SAGE Publications Ltd

Buckler, S. & Moore, H. (2023) *Research Methods in Education*, London: SAGE Publications Ltd

Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. (2018) *Approaches to Quantitative Data Analysis*. Abingdon: Routledge

Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. (2018) *Research methods in education* (8th ed). Abingdon: Routledge

Danermark, B., Ekström, M. & Karlsson, J. C. (2019) *Explaining society: Critical realism in the social sciences*. Abingdon: Routledge

Kumar, R. (2019) *Research Methodology*. 5th ed. London: SAGE Publications Ltd

Kvale, S. (2007) *Doing Interviews*, London SAGE Publications Ltd

Silverman, D. (gol.) (2016) *Qualitative research*. London SAGE Publications Ltd

Atodiad 1: Strwythur Hunanwerthuso

Cyflwyniad

Cwestiynau tywys	Cyflawn?	Angen gwaith ychwanegol (crynowch yma)
A yw'r broblem yn cael ei nodi a'i datrys? A yw'r rhagdybiaethau i'w profi neu gwestiynau i'w hateb yn glir?		
A yw'r broblem yn gallu cael ei hymchwilio? A yw cyfyngiadau rhesymegol neu ymarferol yr ymchwil a'i gwmpas yn cael eu hystyried a'u trafod?		
A yw'r broblem yn bwysig/arwyddocaol? A fydd y datrysiad neu'r archwiliad o'r broblem hon yn cyfrannu at wybodaeth neu ymarfer trwy fynd i'r afael â bwlch yn y maes o bosibl?		
Os ydych chi wedi gwneud unrhyw ragdybiaethau, a yw'r rhain wedi'u datgan yn glir?		
A yw'r broblem neu'r bwlch yn cael ei ddisgrifio yng nghyd-destun ei chefnidir neu ei ddatblygiad hanesyddol?		
Ydych chi'n cyflwyno eich amcanion, nodau, cwestiwn ymchwil, ac yn esbonio sut maen nhw'n dod allan o fater yn ymarferol a/neu fylchau yn y llenyddiaeth bresennol?		
Ydych chi'n darparu amlinelliad o'r traethawd hir?		

Adolygiad o Lenyddiaeth Gysylltiedig

Cwestiynau tywys	Cyflawn?	Angen gwaith ychwanegol (crynowch yma)
A yw'r adolygiad yn ddadansoddiad beirniadol a synthesis (nid crynodeb disgrifiadol) o'r llenyddiaeth bresennol ar y pwnc neu'r maes astudio penodol sy'n rhoi trosolwg o'r prif ddamcaniaethau, cysyniadau, dulliau, canfyddiadau a dadleuon sy'n gysylltiedig â'r pwnc?		
A yw'r pwyslais ar lenyddiaeth yn berthnasol i'r broblem?		
A yw'r berthynas rhwng yr ymchwil flaenorol ar y broblem a'r ymchwil gyfredol a ddisgrifiwyd?		
A wnaethoch chi adolygu a chyfosod ymchwil a llenyddiaeth yn eich disgyblaeth ac mewn disgyblaethau cysylltiedig a allai fod â goblygiadau i'r astudiaeth bresennol?		
A yw'r adolygiad yn arwain at ddadl feirniadol dros y broblem/bwlch a ddewiswyd a sut y dylid mynd i'r afael â hi?		

Methodoleg a Dulliau Ymchwil

Cwestiynau tywys	Cyflawn?	Angen gwaith ychwanegol (crynowch yma)
A yw'r fethodoleg ymchwil yn cael ei defnyddio'n briodol ar gyfer archwilio neu fynd i'r afael â'r broblem?		
A yw'r dull samplu yn briodol ac a yw'r sampl wedi'i nodi?		
A yw ystyriaethau, dewisiadau a gweithdrefnau moesegol wedi'u harchwilio a'u hesbonio'n drylwyr?		
A yw'r gweithdrefnau ymchwil yn cael eu disgrifio a'u cyfiawnhau'n glir?		
A yw'r holl newidynnau a allai ddylanwadu ar yr astudiaeth a gydnabyddir ac (lle bo hynny'n briodol) yn cael ei reoli?		
Ydych chi wedi trafod sut y gwnaethoch lunio eich offerynnau ymchwil mewn ffordd sy'n targedu eich cwestiynau/problem/bylchau ymchwil yn y maes?		

Ydych chi'n hyderus bod yr offer ymchwil yn ddilys ac yn ddibynadwy? Neu, os yw'n ansoddol, bod eich dyluniad ymchwil yn ddibynadwy ac o ansawdd uchel?		
A ydych wedi dangos gofal a chywirdeb wrth gofnodi a chrynhai'r data?		
A yw'r dulliau priodol yn cael eu defnyddio wrth ddadansoddi'r data, ac a yw'r dulliau'n cael eu cymhwyso, eu hesbonio, a'u profi'n gywir?		
Ydych chi wedi ystyried eich safbwyntoldeb fel ymchwilydd ac wedi cydnabod hynny?		
Ydych chi wedi cyfeirio'ch darllenydd at yr atodiadau perthnasol? (e.e. copi o'r ffurflen foeseq, holiadur, trefnlen cyfweliad).		

Trafod Canfyddiadau

Cwestiynau tywys	Cyflawn?	Angen gwaith ychwanegol (crynowch yma)
A yw prif ganfyddiadau'r astudiaeth a drafodwyd wrth gyfeirio at y cwestiwn/cwestiynau ymchwil?		
A yw'r canfyddiadau a'r casgliadau yn cael eu datgan a'u cefnogi'n glir gan y data a gyflwynir?		
A yw'r canfyddiadau'n cael eu dehongli, eu gwerthuso a'u trafod mewn perthynas â'r adolygiad o lenyddiaeth, gan dynnu allan eu harwyddocâd?		
A yw materion rhagfarn a safbwyntoldeb wedi cael eu hystyried wrth adrodd y canfyddiadau?		

Casgliad

Cwestiynau tywys	Cyflawn?	Angen gwaith ychwanegol (crynowch yma)
A yw'r casgliad yn rhoi trosolwg o'r astudiaeth a'i harwyddocâd?		
A yw cyfyngiadau yn cael eu hystyried ac awgrymiadau ar gyfer ymchwil yn y dyfodol o ystyried y cyfyngiadau hyn?		
A yw goblygiadau'r astudiaeth ar gyfer ymarfer neu bolisi yn cael eu harchwilio'n glir?		
Ydych chi wedi myfyrio'n feirniadol ar y profiad o gynnal prosiect ymchwil/ymholiad?		

Lledaenu Canfyddiadau

Cwestiynau tywys	Cyflawn?	Angen gwaith ychwanegol (crynowch yma)
Ydych chi wedi nodi sut rydych chi'n bwriadu lledaenu'ch canfyddiadau?		

Gwiriadau Terfynol

Cwestiynau tywys	Cyflawn?	Angen gwaith ychwanegol (crynowch yma)
Mae'r teitl yn glir, yn gyflawn ac yn gryno		
Mae strwythur y traethawd hir yn rhesymegol ac yn glir		
A oes cysylltiad cyson a chydlynol rhwng y cwestiwn/cwestiynau ymchwil, amcanion, nodau, adolygiad llenyddiaeth, methodoleg, dadansoddi, canfyddiadau a chasgliadau?		
Mae ffurflenni moeseg a chydsynio wedi'u cynnwys		
Mae'r traethawd hir wedi cael ei wirio am wallau teipio, sillafu a gramadegol		
Mae'r holl gyfeiriadau wedi'u fformatio'n briodol, ac mae'r rhestr gyfeiriadau yn gyflawn		

Atodiad 2: Fformat a Strwythur Traethawd Hir

Dylai'r traethawd hir gynnwys:

1. Tudalen deitl
 - Teitl y traethawd hir
 - Enw'r myfyriwr
 - Teitl y cwrs
 - Datganiad bod y traethawd hir yn cael ei gyflwyno wrth gyflawni'r gofynion ar gyfer y radd yn rhannol.
 - Blwyddyn Gyflwyno
 - Enw'r brifysgol
2. Datganiad wedi'i lofnodi gan y myfyriwr sy'n ardystio bod y traethawd estynedig a gyflwynwyd yn ganlyniad ei ymchwil a'i waith ei hun a bod gwaith eraill yn cael ei nodi'n briodol yn y cyfeiriadau a gynhwysir yn y traethawd hir; nad yw'r gwaith eisoes wedi'i dderbyn mewn sylwedd ar gyfer unrhyw radd arall ac nad yw'n cael ei gyflwyno ar yr un pryd mewn ymgeisyddiaeth ar gyfer unrhyw radd arall. Os yw DA (AI) wedi'i ddefnyddio, dylid cydnabod hyn a disgrifir natur y defnydd o DdA. Ni chaniateir copïo a gludo testun o DdA oni bai bod dyfyniadau yn cyd-fynd â hwy.
3. Tudalen gydnabod yn rhoi manylion unigolion a chyrff sydd wedi cynorthwyo'r myfyriwr yn yr ymchwil a chynhyrchu'r traethawd hir gorffenedig.
4. Crynodeb o 200 - 300 gair yn crynhoi'r traethawd hir. Dylai hyn gynnwys amlinelliad o eiriau, nodau, dulliau, canlyniadau, casgliadau a goblygiadau'r astudiaeth. Dylech ddefnyddio bylchau un-llinell (single-line spacing) wedi'i osod ar un dudalen.
5. Tudalen gynnwys gyda phenawdau a rhifau tudalennau.
6. Strwythur cytunedig gyda goruchwyliwr gan gynnwys: Crynodeb (gweler uchod); Cyflwyniad; Adolygiad Llenyddiaeth; Methodoleg; Canfyddiadau; Casgliadau/Argymhellion; Myfyrdod Beirniadol.
7. Atodiadau.

Atodiad 3: Canllawiau Adborth Ffurfiannol

Bydd eich goruchwyliwr yn gallu darllen un bennod lawn o'ch traethawd hir. Gallwch ddewis y bennod y bydd eich goruchwyliwr yn ei hadolygu ond mae'n rhaid i chi sicrhau bod eich goruchwyliwr yn derbyn y bennod ar ddyddiad y cytunwyd arno.

Bydd eich goruchwyliwr yn gallu gwneud y canlynol:

- Gwneud sylwadau ar strwythur a llif y bennod
- Gwneud sylwadau ar gynnwys y bennod
- Gwneud sylwadau ar y dadansoddiad beirniadol a'r gwerthusiad
- Awgrymu meysydd i'w datblygu
- Trafod yr adborth gyda chi yn un o'ch sesiynau goruchwyllo

Ni fydd eich goruchwyliwr yn gallu:

- Cywiro'r holl gamgymeriadau teipograffig a gramadegol
- Neilltuo gradd i'r bennod
- Rhoi unrhyw arwydd o radd bosibl ar gyfer y bennod
- Adolygu drafft diwygiedig o'r bennod

Atodiad 4: Rhestr Wirio Terfynol ('Light Touch')

Pan fyddwch wedi cwblhau drafft llawn o'ch traethawd ymchwil, bydd eich goruchwyliwr yn gweithio drwy'r rhestr wirio hon i sicrhau bod holl elfennau gofynnol eich traethawd hir yn bresennol. Ni fydd eich goruchwyliwr yn marcio unrhyw benodau ar hyn o bryd a bydd ond yn rhoi sylwadau ar elfennau o'r traethawd hir sydd ar goll.

Adran	Cwblhau	Sylwadau
Cyffredinol		
Tudalen Teitl		
Crynodeb (Abstract)		
Tudalen Cynnwys		
Trefn ('pagination') (ac ar dudalen cynnwys)		
Rhestr Ffigurau		
Cyflwyniad		
Disgrifiad o'r Prosiect		
Rhesymau dros ddewis y prosiect		
Amlinelliad o'r traethawd hir		
Adolygiad Llenyddiaeth		
Trosolwg o lenyddiaeth allweddol		
Nod a Rhesymeg		
Cwestiwn / Cwestiynau Ymchwil		
Methodoleg		
Dyluniad ac Offerynnau'r Ymchwil		
Cyfranogwyr a Samplu		
Ystyriaethau moesegol		
Dadansoddi'r Data		
Canlyniadau a Thrafodaeth		
Dadansoddiad a Gwerthusiad o'r Cwestiwn / Cwestiynau Ymchwil		
Data a gyflwynwyd ar gyfer y Cwestiwn / Cwestiynau Ymchwil		
Gwerthuso'r canfyddiadau gan gyfeirio at lenyddiaeth bresennol		
Casgliadau		
Crynodeb o'r canfyddiadau		
Cryfderau a chyfyngiadau'r astudiaeth		
Meysydd posibl ar gyfer ymchwil yn y dyfodol		
Myfyrion feirniadol ar y profiad o gynnal yr ymchwil		
Cyfeiriad at cynllun/cynnyrch lledaenu		
Rhestr o Gyfeiriadau		
Atodiadau		
Cynllun / cynnyrch lledaenu		
Enghreifftiau o ddogfennau moeseg dienw		

Atodiad 5: Cyfarwyddyd yr Asesiad ('Rubric')

Canlyniadau Dysgu'r Traethawd Hir	Rhagoriaeth (100%-70%)	Teilyngdod (69%-60%)	Pas (59%-50%)	Methiant (49%-0%)
CD1: Nodi mater neu gwestiwn sy'n addas ar gyfer darn bach o ymchwil/ymholiad a llunio cwestiwn / gwestiynau ymchwil addas. (10%)	Rhesymeg soffistigedig a chymhellol dros yr ymchwil. Cwestiwn(ynau) ymchwil trylwyr a chrefftus. Mae'r ymchwil yn berthnasol iawn i'r ddisgyblaeth ac mae'r cwestiwn ymchwil yn gweithio'n effeithiol iawn.	Mae'r rhesymeg yn fanwl ac yn argyhoeddiadol. Cwestiwn(ynau) ymchwil wedi'u fframio'n effeithiol. Mae'r ymchwil yn briodol i'r ddisgyblaeth ac mae'r cwestiwn ymchwil yn gweithio'n effeithiol.	Mae rhesymeg ar gyfer yr ymchwil wedi'i fynegi'n glir ac mae'r cwestiwn/cwestiynau ymchwil yn cyfateb yn addas i raddfa a chwmpas y prosiect. Mae'r ymchwil o fewn cwmpas y ddisgyblaeth ac mae'r cwestiwn ymchwil yn gweithio'n ddigonol.	Nid yw'r rhesymeg dros yr ymchwil yn cael ei ymchwilio'n ddigonol. Cwestiwn (ynau) ymchwil wedi'u cysylltu'n wael â graddfa a chwmpas y prosiect. Mae'r ymchwil yn gyfyngedig berthnasol i'r ddisgyblaeth a/neu nid yw'r cwestiwn ymchwil yn gweithio'n effeithiol.
CD2: Cynnal adolygiad beirniadol o'r llenyddiaeth sy'n berthnasol i ffocws penodol ymchwil/ymholiad. (30%)	Amrywiaeth drawiadol o ddarllen. Detholiad o ffynonellau sy'n canolbwyntio'n fawr ac yn synhwyrol. Mae'r llenyddiaeth a ddewiswyd yn berthnasol iawn i'r pwnc, mae synthesis beirniadol clir ac effeithiol iawn yn cael ei ddefnyddio yn yr adolygiad gyda chysylltiadau cyson a hynod berthnasol i'r cwestiwn ymchwil.	Amrywiaeth dda o ddarllen. Ffynonellau hynod berthnasol. Mae'r llenyddiaeth wedi cael ei hadolygu'n gynhwysfawr gyda'r llenyddiaeth fwyaf perthnasol yn bresennol. Mae'n amlwg bod synthesis beirniadol effeithiol yn cael ei ddefnyddio'n effeithiol gyda chysylltiadau clir â'r cwestiwn ymchwil a ddangosir.	Amrywiaeth derbyniol o ddarllen. Yn berthnasol i raddau helaeth heb fawr o ddargyfeirio. Mae'r llenyddiaeth wedi cael ei hadolygu'n foddhaol ac mae cysylltiadau i'r cwestiwn ymchwil. Fodd bynnag, ar brydiau, mae llenyddiaeth berthnasol yn cael ei hepgor ac mae'r synthesis beirniadol yn ddigonol.	Ystod gyfyngedig neu gul o ddarllen, gyda rhai agweddau ymylol neu lai perthnasol. Mae'r llenyddiaeth wedi cael ei hadolygu heb synthesis digonol ac mae bylchau yn amlwg. Mae'r ymchwil ychydig yn ymylol i'r ddisgyblaeth ac mae ganddo gysylltiadau cyfyngedig â'r cwestiwn ymchwil.
CD3: Mynegu fethodoleg ymchwil/ymholi briodol o fewn dyluniad yr astudiaeth. (10%)	Cyflwyniad soffistigedig o fethodoleg gyda chyfeirio trylwyr. Mae'n darparu rhesymeg feirniadol hynod effeithiol o fethodoleg a ddewiswyd sy'n cyd-fynd yn llawn â'r prosiect ymchwil.	Methodoleg ymchwil effeithiol iawn a gyflwynwyd gyda chyfeirio defnyddiol. Mae'n darparu rhesymeg feirniadol effeithiol o fethodoleg a ddewiswyd sy'n cyd-fynd â'r prosiect ymchwil.	Mae peth methodoleg ymchwil briodol wedi'i mynegi'n glir gyda rhywfaint o gyfeirnod. Mae rhywfaint o gyfiawnhad o'r dull methodolegol a ddewiswyd a'r dulliau a ddefnyddir sy'n cyd-fynd yn fras â'r prosiect ymchwil. Fodd bynnag, mae rhai camsyniadau neu agweddau wedi'u hepgor yn amlwg.	Nid yw methodoleg ymchwil wedi'i datblygu, gyda chyfeirio cyfyngedig at destunau methodolegol. Dim cyfiawnhad o'r dull methodolegol a ddewiswyd a'r dulliau a ddefnyddir. Esboniad aneglur o'r broses. Gall fod camliniad rhwng y dulliau a'r prosiect.
CD4: Ymgymryd â chynllunio ymchwil priodol fel ei fod yn cyd-fynd â chanllawiau moesegol BERA (2018). (10%)	Dealltwriaeth ragorol a chynnil o foeseg yr ymchwil. Ystyriaeth fanwl o ran y prosiect. Archwiliwyd y goblygiadau yn llawn. Mae goblygiadau moeseg ymchwil yn cael eu harchwilio'n drylwyr ac fe'u cymhwysir yn gyson ar bob cam o'r ymchwil o safbwynt damcaniaethol ac ymarferol.	Trafodaeth drylwyr o foeseg yr ymchwil. Dealltwriaeth yn cael ei chymhwyso'n bwrpasol i'r ymchwil. Mae ystyriaethau moesegol yn cael eu harchwilio'n dda, yn ddamcaniaethol ac yn ymarferol, o fewn y dyluniad ymchwil.	Dealltwriaeth a chymhwyso moeseg yr ymchwil yn glir. Roedd agweddau allweddol o ran dull ymchwil yn ymdrin yn ddigonol. Ymdrinnir ag ystyriaeth o faterion moesegol a cheir archwiliad a chymhwysiad digonol drwy gydol y dyluniad ymchwil.	Ystyriaeth a thrafodaeth gyfyngedig o foeseg yr ymchwil a/neu rai agweddau allweddol sydd heb eu hystyried yn ddigonol. Gellir crybwyll moeseg yr ymchwil ond nid yw'n cael ei ystyried na'i gymhwyso'n llawn. Ychydig iawn o

				ystyriaeth a chymhwyso moeseg trwy gydol y dyluniad ymchwil.
CD5: Cynllunio, gweithredu a chyflwyno darn o ymchwil/ymholiad ar raddfa fechan. (25%)	Mae cynllunio manwl a thryslwyr yn amlwg. Canfyddiadau manwl a chanolbwyntiedig iawn. Didyniadau a chasgliadau cryf a gwerthfawr iawn. Argymhellion hynod berthnasol a gwerthfawr. Defnydd effeithiol iawn o atodiadau Mae integreiddiad ardderchog o ganlyniadau a syniadau o'r llenyddiaeth ehangach gyda chryn fewnwelediad. Arfarniad craff iawn o oblygiadau.	Cynllunio da yn amlwg. Cyflwyniad manwl a gafaelgar o ganfyddiadau. Didyniadau a chasgliadau cryf a chadarn, wedi'u seilio'n gadarn ar dystiolaeth. Awgrymiadau effeithiol a gwerthfawr. Defnydd da o atodiadau. Dehongliad da o ganlyniadau sydd wedi'u hintegreiddio'n dda yn gyffredinol â syniadau o'r llenyddiaeth ehangach. Mae goblygiadau'r canfyddiadau wedi'u gwerthuso.	Mae cynllunio cadarn yn amlwg. Cyflwyniad clir o ganfyddiadau perthnasol. Didyniadau a chasgliadau cadarn. Defnydd synhwyr o atodiadau. Argymhellion clir. Mae'r canlyniadau'n cael eu dehongli'n rhesymegol. Mae'r drafodaeth yn dwyn ynghyd y prif ganfyddiadau sy'n cyd-destunol. Archwiliad cyfyngedig o oblygiadau.	Diffyg cynllunio yn amlwg. Cyflwyniad cyfyngedig o ganfyddiadau. Didyniadau a chasgliadau gwan neu sydd heb eu datblygu'n ddigonol. Defnydd cyfyngedig o atodiadau. Argymhellion cyfyngedig. Ychydig iawn o drafod canlyniadau ac ychydig iawn o gysylltiadau a wnaed i syniadau o'r llenyddiaeth ehangach. Ychydig iawn o gydnabyddiaeth o oblygiadau canfyddiadau'r ymchwil.
CD6: Myfyrion'n feirniadol ar y profiad o gynnal prosiect ymchwil/ymholi. (5%)	Tystiolaeth o fyfyrddodau pryfoclyd, cyseinyddol, aml-haenog ar y profiad o gynnal y prosiect.	Tystiolaeth o fyfyrddodau deniadol, manwl a pherthnasol ar y profiad o gynnal y prosiect.	Tystiolaeth o fyfyrddodau eglur a synhwyr o'r profiad o gynnal y prosiect.	Myfyrddodau cyfyngedig a/neu heb eu harchwilio'n ddigonol ar y profiad o gynnal y prosiect.
CD7: Lledaenu ymchwil mewn ffordd sy'n berthnasol ac yn hygyrch i wahanol gynulleidfaoedd. (5%)	Cynnyrch lledaenu manwl gywir a threiddgar gyda dealltwriaeth gref iawn o'r gynulleidfa. Cyflwyniad cynhwysfawr, cydlynol a phriodol iawn o ganlyniadau, yn gyson â dyluniad yr ymchwil. Mae'r cynnyrch a'r dulliau a ddefnyddir i ledaenu yn berthnasol iawn i'r gynulleidfa.	Cynnyrch lledaenu effeithiol ac addysgiadol gydag ymdeimlad penodol o gynulleidfa. Cyflwyniad manwl, priodol a chlir o ganlyniadau gyda chyfiawnhad o allbwn dewisol yn seiliedig ar y gynulleidfa.	Cynnyrch lledaenu clir wedi'i anelu at gynulleidfa berthnasol ac addas. Mae'r canlyniadau yn cael eu cyflwyno'n glir mewn fformat priodol. Mae ystyriaeth gyfyngedig o sut mae'r cynnyrch yn cael ei ledaenu i'r gynulleidfa.	Canolbwyntio gwan a/neu gynnyrch lledaenu byr. Synnwyr cyfyngedig o'r gynulleidfa. Diffyg eglurder neu anghysondeb wrth gyflwyno canlyniadau. Yn anghyson â'r dyluniad ymchwil, ychydig neu ddim ystyriaeth o'r gynulleidfa y bydd y cynnyrch yn anelu ato.
Arferion Ysgolheigaidd (5%)	Mae cyfeirnod Harvard yn ardderchog ac yn cael ei ddefnyddio'n gywir ac yn gyson drwyddi draw.	Mae'r arfer cyfeirio Harvard yn dda ac yn cael ei ddefnyddio drwyddi draw i gydnabod ffynonellau'n glir.	Mae'r arfer cyfeirio Harvard yn gyffredinol gadarn.	Mae arfer cyfeirio Harvard yn wael, gyda ffynonellau yn cael eu cydnabod mewn modd anghyson.